

Ovako sustav nagrađuje one koji krše zakon: Umjesto jednog dana u zatvoru, moraju odraditi samo 2 sata rada za opće dobro!

11. RUJNA 2022.

foto: ilustracija, Canva

Znate li koliko u Hrvatskoj vrijedi jedan dan zatvora zamijenjen radom za opće dobro?

Uzimajući u obzir činjenicu da je rad za opće dobro blaža varijanta kazni zatvora i da bi trebala uključivati vraćanje duga društvu kroz koristan rad, prosječni građanin mogao bi zaključiti kako je riječ o 10, 12 radnih sati koje se zamjenjuju jednim danom provedenim u zatvoru.

No, u Hrvatskoj to nije slučaj. Jedan dan zatvora, naime, prema aktualnom Kaznenom zakonu, vrijedi samo dva sata rada za opće dobro!

Kako stoji u službenom objašnjenju na stranicama [Ministarstva pravosuđa i uprave](#), kazna zatvora može se zamijeniti radom za opće dobro (ROD) u slučaju onih kaznenih djela za koje počinitelj može dobiti do godinu dana zatvora.

Pri tome, dodaje se, jedan dan zatvora iznosi dva sata ROD-a (maksimalno 730 sati) ili kao zamjena za novčanu kaznu do tristo šezdeset dnevnih iznosa.

-Rad za opće dobro izriče sud kao zamjenu za izrečenu kaznu zatvora u trajanju do jedne godine ili zamjenu za novčanu kaznu. Može se izreći i kao obveza koju određuje državni odvjetnik, kada odbacuje kaznenu prijavu ili odustaje od kaznenog progona.

RAD ZA OPĆE DOBRO TREBA BI BITI NA KORIST CIJELOJ ZAJEDNICI, ILUSTRACIJA: CANVA

Rad za opće dobro može se izreći u maksimalnom trajanju do 730 sati rada, koje je počinitelj dužan izvršiti u roku od mjesec dana do dvije godine. Osnovni smisao je da počinitelj kaznenog djela izvrši svoju kaznu/obvezu na slobodi, a u korist i za dobrobit zajednice. Rad za opće dobro je svojevrsno „vraćanje duga“ zajednici – stoji u obrazloženju na stranicama Ministarstva.

ODRAĐUJU DUG DRUŠTVU U BOLNICAMA, DOMOVIMA, ŠKOLAMA, SPORTSKIM KLUBOVIMA

Hrvatski sudovi kaznu zatvora radom za opće dobro zamjenjuju različitim profilima osuđenika za različite prekršaje i kaznena djela – od kradljivaca, prevaranata, zlostavljača, pedofila, onima koji su pijani skrivili

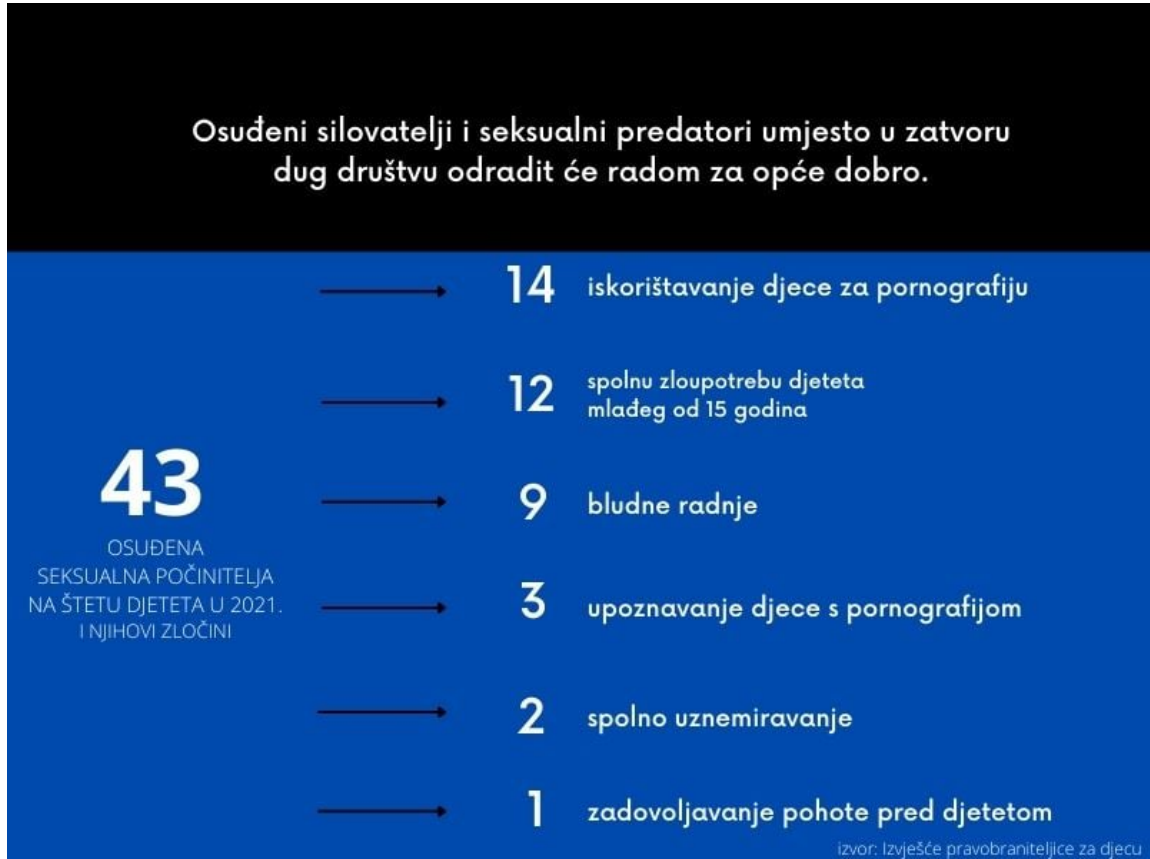
prometnu nesreću, koji su prijetili drugima, dilali opojna sredstva...

Hrvatska probacijska služba u deset godina zaprimila je 39.654 predmeta, od kojih je 14.768 iz domene rada za opće dobro.

Popis je dug, kao i onaj **pravnih subjekata** u kojima će osuđenici kositi travu, popravljati stolove, prevoziti obroke, fotokopirati dokumente ili mesti podove dok ne odrade “dug društvu” pretvorene u sate rada.

U Hrvatskoj je više od 1100 pravnih subjekata, a koji je najbolji za pojedinog osuđenika, odlučuje 12 probacijskih ureda, u djelokrugu svoje nadležnosti.

-Probacijski uredi donose rješenja, pa upućuju osuđenike na izvršavanje rada za opće dobro u bolnice, ustanove za psihički bolesne osobe, domove za starije i nemoćne, centre za odgoj i obrazovanje, centre za rehabilitaciju, gradske i općinska društva Hrvatskog crvenog križa, Caritas, škole, vrtiće, muzeje, knjižnice, društva i udruge koje se bave zaštitom životinja, razne humanitarne udruge, dobrovoljna vatrogasna društva i javne vatrogasne postrojbe, sportske klubove, poduzeća koja se bave komunalnim djelatnostima, tijela javne vlasti i dr. – stoji u obrazloženju. Na popisu se nalaze i tijela javne vlasti, poput gradova i općina, ustanove...

PEDOFILU UMJESTO ŠEST MJESECI U ZATVORU, TRI ZA TRIMEROM

Smisao rada za opće dobro je osuđeniku omogućiti da kroz društveno-koristan rad vrati dug društvu i u tome nema ništa loše. No aktualne situacije u kojima se otkrivaju propusti probacijskih službi, pa se osuđeni pedofil upućuje u udrugu za terapijsko jahanje i pomoć djeci ili u udrugu s teškoćama u razvoju, postavlja pitanje treba li se rad za opće dobro ograničiti na počinitelje pojedinih kaznena djela, a za neka i potpuno onemogućiti.

Ujedno, apsurdno je da jedan dan zatvora u Hrvatskoj vrijedi samo dva sata rada za opće dobro. Koristi ROD-a, kako se objašnjava, su u tome da kažnjenik dug društvu vrati radom, da pritom zadrži svoj posao, kontakt s obitelji i društvom, a sustavu smanji troškove (sudski postupak i boravak u zatvoru). Sve to ima smisla, ali ne s tako malom kaznom i ne za sva kaznena djela.

Naime, zatvor radom za opće dobro sudovi zamjenjuju i osuđenim pedofilima. Muškarac koji je dirao dijete od dvije godine po intimnim dijelovima, snimao sebe i njega, a dobio možda šest mjeseci zatvora, umjesto u ovoj kažnjeničkoj ustanovi, vrijeme će provoditi vani.

Možda u nekoj općini ili Caritasu, pa će kositi školsko igralište, evidentirati opremu u dječjem sportskom klubu, popravljati pod u lokalnom vrtiću ili prevoziti mališane na nastup KUD-a u mjesni dom.

Umjesto šest mjeseci u zatvoru, zahvaljujući hrvatskim zakonima, bit će oko tri mjeseca za – trimerom. Kakva se poruka time šalje žrtvi, pa i cijelom društvu?

Svakako ona da je sustav i postojeće zakone potrebno što prije mijenjati. (www.icv.hr, Marija Lovrenc, foto: ilustracija, Canva)

Članak je objavljen u okviru programa poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije u serijalu: “Pedofilija – bolest društva koja raste, a lijek se ne nazire”.